

no. Iz za časa rimskih cesarjev ni nihče tako preganjal vere kot sovjeti.

Tako delajo komunisti, drugače tam, kjer so na vladi in drugače tam, kjer je do grenki kruh opozicije. So pa še druge razlike. Zato se marsikateri inozemski komunist, ki spozna ruske razmere, razočaran vrne. Pred kratkim smo navedli ameriškega inženirja Taudula, ki je šel v Rusijo kot navdušen komunist, a se je vrnil po treh letih kot nasprotnik komunizma.

Svitar o Rusiji.

In »Ruski gol.« z dne 8. decembra l. l., stran 2, navaja po listu »Bund« poročilo nekega Svitarja, ki o Rusiji tako-le poroča: »Način vladanja v Rusiji je popolnoma nespameten. Tam ne gospoduje socializem, marveč grozno trinoštvo. Kar sem tam videl, me je v višji meri razočaralo. Nisem videl niti enega človeka, da bi se iskreno smejal. Vsi žalujejo in trpijo. Povsod vlada mrklo nezadovoljstvo, katerega vsa gorečnost oblasti ne more zatreti. Bomba je gotova, da poči, kar se more zgoditi v poljubnem trenutku. V Rusijo ne prihaja niti ena inozemska knjiga ali časopis, a Rusija razširja v izobilju svoj agitatorični tisk po celem svetu. V tem tisku se brez pridržka hvali delo trinoštva, ki je dalo ruskemu narodu

edino dobro — umirati od lakote. Bil sem priča, kako so delavci jedli v državnih jedilnicah. Gnusilo se mi je, ker to, kar se je predlagalo delavcem, ni bilo primerno niti za pse«. Tako se glasi poročilo očividca.

Madžar o Rusiji.

V listu »Novij put« se popisujejo utisi nekega Madžara Raula L. o Rusiji. Doma je bil aktivni komunist. Dne 15. septembra 1931 je prišel v Rusijo. Tam je imel več služb in je užival vse prednosti inozemskega privilegiranega komunista. Pa delo sovjetske oblasti je ubilo v njem vero v komunizem. Ni mu več bilo ostati v Rusiji, razočaran se je vrnil. Popisuje, kako ubožno živijo delavci v Rusiji in da »vstajajo gladni od mize«. Piše tudi, da prvo, kar inozemec posebno opazi v ruski vasi, je velika vernost kmečkoga ljudstva. A tudi v mestih ljudstvo cerkve, ki so še ostale, številno obiskuje.

To so poročila zrelih mož-komunistov, ki so sami na sebi občutili ukrepe sovjetske oblasti. Zato so njihova poročila verodostojna. Naši ljudje naj bodo previdni! Naj ne nasedajo plačanim, nezrelim agitatorjem in marksističnim listom, ki na povelje Moskve opisujejo sovjetsko oblast v samih rožnatih barvah!

otrok sirotišnice č. šolskih sester; ljudje so bili navdušeni ob lepem nastopu najmanjših. In še zadnjo nedeljo božičnica ljudskošolskih otrok; tako so lahko bili starši ponosni na svoje otroke, ko so videli, kaj njihova deca vse zmore.

Znamenitosti iz življenja gobavcev.

Pred kratkim je opozorila »Zveza narodov« javnost, da je njen statistični urad baš ugotovil, da imamo sedaj na svetu že deset milijonov gobavcev in da živi od teh danes že okoli 15.000 v raznih evropskih državah, iz česar razvidimo, da se gobavost širi, namesto da bi se omejevala. Znano je tudi, da so si vsi narodi v Evropi že uvedli svoja lastna taborišča gobavcev.

Tudi stara Avstrija je imela že tako zavetišče v Metkoviću ob Neretvi v Dalmaciji, kjer so zbirali predvsem Dalmatince, kateri poznajo to bolezen kot »falkadina«. — V Jugoslaviji imamo tudi tako taborišče v bližini Sarajeva. Stalež teh nesrečnežev nam sicer ni znan, toda govorilo se je pred nekaj časom, da je neki gobavec ušel iz taborišča in dva dni blodil okoli mesta in so ga šele potem zopet ujeli.

Dosedaj tvorijo glede gobavcev edino le še Slovenci izjemo, kajti iz vse zgodovinske dobe še ne poznamo niti enega primera, da bi bila gobavost napadla kakega Slovenca, k čemer pripomore očividno naše zdravo podnebje v alpskem pasu, dasi imajo tudi drugi kraji take ugodnosti, pa vendar podležejo čisto tej bolezni.

Gobavci so zelo uporni ljudje. Brali smo že večkrat, da so se v Romuniji zaradi slabe prehrane spuntali in gredo kar nad zdravnike in stražarje, ako jim ti ne nudijo potrebne olajšave v njihovem težkem položaju.

Dočim je pa znano, da se mnogo evropskih misijonarjev, med temi je tudi nekaj Slovencev, posveča omiljenju usode gobavcev, nam vendar nihče ne pove niti besede o načinu zdravljenja te bolezni in čujemo vedno le isto jedno novico, da proti gobavosti vsa narava in vsa znanost ne ve in ne pozna nobenega učinkovitega leka, ter bi po takem tudi znani ljudski rek, da nudi narava za vsako človeško bolezen svoj poseben lek, tudi postal popolnoma jalov.

Sv. Rupert v Slov. gor. V našem Sv. Rupertu v Slov. gor. je pa stopilo na plan osveženo in pomlajeno prosvetno društvo »Slomšekov tabor«. Zadihalo je novo življenje in osvežilno vpliva na vso faro. Že na ustanovnem občnem zboru se je prijavilo čez 100 članov. V dokaz aktivnega delovanja in velike požrtvovalnosti uprizarji naše društvo na Novega leta dan popoldan po večernicah prekrasno igro »Vrnitev«. Igra se bo vršila v zasebnih prostorih gospoda Krajnc Franca, mesarja in posestnika istotam,

kateri je dobrohotno odstopil svoje prostore društvu brezplačno v uporabo.

Slovenska Bistrica. Na novega leta dan bo po večernicah v »Hotelu Beograd« uprizaritev božičnega misterija: Henrik, gobavi vitez.

Slovenska Bistrica. Zadnji mesec nam je dvarana hotela Beograd pokazala število lepih prireditvev, tako nastop mladega slovenjebistriškega pevskega društva »Zvonček« s pevskimi točkami, govorom in ljudsko igro »Tihotapec«. Bila je to tipljeno svojska prireditev. Za 8. december smo praznovali Marijanski dan z izvincerkveno prosiavo, ki je pokazala lepo tiho delo katoliške mladine, stopajoče za vzorci Brezmadežne. Želimo, da bi se osmotedmeterska prosiava vsako leto obhajala. Teden pozneje je sledila božičnica

Božič so obhajali Italijani na abesinskem bojišču zelo skromno.

Vojaske duhovniki so opravili službo božjo na frontah, kjer je bilo mogoče. Vojakom so razdelili darove. V italijanski luki Masava ob rdečem morju je bila polnočnica.

S kakimi močmi so razpolagali Abesinci v zadnjih bojih na severu?

V zadnjih bojih na severu so sodelovale čete rasa Kase, rasa Sejuma in vojnega ministra rasa Mulugete. Ti boji so se vršili med jezerom Abangi in Amba Alogi, južno od Makale. Vse abesinske čete na omenjenem področju štejejo 100 tisoč mož. Čete okoli Desija, kjer je abesinski gene-

Očetov greh.

I.

Pri Zvoniku v Podkrajju sta bila dva krojača v šteri. To sta bila posebna možaka.

Mojster je bil velik in širok kakor divji mož. Gosti, sivi lasje so mu štrleli na vse strani, kakor od vihre razdejana njiva lanu; čez usta pa so mu visele mogočne ruse. Moral je biti že kaj čez petdeset let. Pisal se je Jurij Močilnik, ljudje pa so mu rekli: mojster Krištof, že zaradi tega, ker je bil tako grozne postave, še bolj pa, ker je svoje besede rad zasolil s »Krištofom«: Oj ti Krištofov štor ti!

Za pomočnika mu je bil Janez Laznik, ki so mu ljudje rekli »kranjski Janez«; pred kakimi dvajsetimi leti je namreč privandral nekod s Kranjskega pa je besede še vedno po kranjsko zavijal. Lepo rdeča lica je imel, na sredi pa droben nos; toda ta nosek je vse zvohal, kar je v treh farah naokoli dišalo ali pa smrdelo.

Tako sta Krištof in Janez vedno imela kaj govoriti, in kadar jima je novic zmanjkalo, sta se obkladala s priimki: »Ti osel!« »Bik! Vol!« »Ti mrha!« — in kdor bi ju ne poznal, bi s strahom čakal, kdaj si skočita v lase. Toda možakarja sta se zakrohotala in spogledala, kakor se dva brata bolj toplo ne moreta. Kajti rada sta se imela.

Sicer Janez ni zlahka prišel do besede. Mojster Krištof je najrajši sam govoril in jezik se mu je sukal ko vreteno in piskal kakor hripave orgle.

»Ti Krištofov štor ti,« je dejal Janezu, »saj se s teboj ne menim. Sam s seboj govorim; tako vsaj vem, da s pametnim človekom govorim.«

Kadar jima je že vsega zmanjkalo, sta začela žvižgati in sta kar cele pol ure žvižgala pesmi in koračnice; bila sta namreč oba tudi godca.

Pri vsem tem pa sta pridno vdevala in šivala in delo jima je šlo hitro od rok. Zato so ju bili povsod veseli.

Pri Zvoniku sta bila danes prvič v šteri.

Stari Zvonik je bil vdovec in se je pred tremi leti priselil s Primorskega v ta kraj. Dolgo sivo brado je imel in bil podoben kakemu preroku iz starega testamenta. Bil je moder in pobožen mož. Posebno rad je prebiral sveto pismo. V črno platno povezano je imel tisto veliko izdajo s slikami, ki jo je dala natisniti Družba sv. Mohorja. Zato je tudi otrokom dal sama svetopisemska imena: starejši hčerki je bilo ime Marta, sinoma, ki sta bila okoli dvajsetih let, Marka in Luka, mlajši, osemnajstletni, pa Marija.

Čedni so bili vsi Zvonikovi otroci, prav posebno pa Marta. Bila je tiho in marljivo dekle — in čim bolj so se fantje ozirali zanjo, tem bolj jim je šla s poti. Ne enega ni bilo, ki bi se bil mogel pohvaliti,

Temu pa tudi nekako čudno nasprotuje dejstvo, da do sedaj še sploh ni nihče iskal vestno tega leka, ker so se kratkomalo vsi zdravniki v tem zedinili, da se gobavost sploh ne da izvročiti, in od one dobe, ko se je to mnenje ustalilo, so prenehali tudi vsi nadaljnji poskusi, da je težko verjeti, da bi bili vsi protileki že znani ali končno že tudi izčrpani.

Da je pa gobavost ozdravljiva, to vemo tudi že iz sv. pisma, kajti že Mojzes je prepričeval

faraona, da se gobavost da izlečiti. Kristus pa je kajpada na čudežen način nekega dne, na mestu ozdravil deset gobavcev v pričo velike množice ljudstva.

Toda kako je sploh mogoče o neozdravljivosti gobavosti govoriti, ako zdravniki sami ne podvzamejo nobenega neposrednega stika z gobavcem in ne preiskujejo vseh zdravil? Neozdravljivost gobavosti torej nikakor ni dokazana, ker se tak lek končno še vendar lahko najde!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Tolsti vrh pri Guštanju. Nemila smrt je vzela hiši Travnekar dolgoletnega ter skrbnega gospodarja Franca Zaže. Pogreb je bil 21. decembra in je pokazal, kako je bil rajni priljubljen. Pokojni je bil zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. — Počivaj v miru, nepozabni in dobri mož, in večna luč naj Ti sveti!

Sv. Anton v Slov. goricah. V najlepši dekliški starosti 17 let se je preselila v večnost Milica Divjak iz Smolincev. Veličastna je bila njena zadnja pot. Tako lepega pogreba že dolgo ni bilo pri Sv. Antonu. Dobri Mičici svetila večna luč, preostali naše sožalje! — V Zagrebu je umrla tukajšnja faranka Alojzija Divjak. Rada bi bila v domači zemlji pokopana, pa ta želja se ji ni izpolnila. Naj bo dobri ženi tuja zagrebška zemljica lahka! — Preteklo nedeljo je bil po-

kopan pri Sv. Andražu v Slov. gor. Jožef Kajzensberger, oče Marije Divjak v Smolincih, star 73 let. Družina Divjakova je v enem mesecu izgubila tri osebe.

Rače. Poslovil se je od nas iz te solzne doline 18. decembra po dolgotrajni bolezni, spreviden s sv. zakramenti za umirajočega posestnik Franc Krepfi v 51. letu svoje življenjske dobe. Pokojni je bil tihega in mirnega značaja, blagega srca in dobra duša. Rad je pomagal dejansko revnejšim slojem, dokler ga ni bolezen popolnoma izčrpala. Njegov spremljevalec je bil »Slovenski gospodar«, katerega je rad prebiral. Kako zelo je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Naj mu bo Vsegamogočni plačnik za vsa njegova dobra dela. Žalujoci ženi, hčerki in sinu naše iskreno sožalje!

Nekatere najvažnejše iznajdbe v zgodovini človeštva.

Brž ko se je človek pojavil na zemlji v sivi pračavini, si je skušal z lučjo svojega razuma, s pomočjo najrazličnejšega orodja olajšati svoje delo v borbi za vsak danji kruh. Najpreje je človek seveda iznašel stvari, ki jih je neposredno rabil za

življenje. Tako uporabljala kamenite sekire in sulice za lov in orodje iz rogova in kosti že človek mladokamene dobe okoli 5000 let pred Kristusom. Izdeloval je tudi že lončeno posodo, okrašeno z geometričnimi liki. Kasnejša bronasta doba — 2000 do 1000 let pred Kristusom — pozna že poleg sekir, mečev in srpov, kopja in puščice. Tudi ji niso neznani luksuzni predmeti. V takozvani železni dobi 1000 do 400 let pred Kristusom poznamo pa že

denar grškega in etruščanskega (italskega) izvora.

Brez dvoma pa je ena najstarejših človeških iznajdb — plug, ki ga najdemo upodobljenega na egiptovskem denarju in starih slikah iz Mezopotamije, Grčije, Italije. Lahko rečemo, da so pri nas v dobi rimske oblasti (okoli Kristusovega rojstva) znani poljskemu gospodarstvu najosnovnejše potrebni predmeti.

V naslednjih stoletjih vse do današnjih dni pa slede vrlo važne iznajdbe.

Že v starem veku je omeniti brušenje in barvanje stekla, izdelovanje sedel, znane so bile tudi žage in mline na vodni pogon. V prvih stoletjih krščanstva je škof Paulinus iz francoske Champagne prvi začel vlivati zvonove, ki so se v 6. stoletju že povsem udomačili. Zgodnji srednji vek nam je dal med drugim arabske številke, gosli, pevske note in tudi mline na veter. Znano je, da je v 14. stoletju iznašel frančiškan Bertold Schwarz smodnik, ki so ga Kitajci poznali že pred Kristusom. 15. stoletje nam pa po Guttenbergovi zaslugi prinese tiskano knjigo, sprva zelo drago, a se kmalu poceni, ker so leta 1470 začeli delati papir iz cunj. Koncem srednjega veka so začeli delati klobuke iz klobučevine, tiskati podobe in kovati konje. Takisto je v uporabi tudi kompas, izredno važen zlasti za mornarje. Novi vek — 16. stoletje — prinese nove važne iznajdbe: žepne ure (1500), muškete (1507), pištole in kolovrate (leta 1530), povečevalno steklo (l. 1544), bombe (1585) in drugo. V 17. stoletju uporabljajo že toplotere, telegraf, mikroskop, prva bočala na puškah, harmoniko, klarinet in drugo.

Najnovejša doba pa je prejšnje iznajdbe modernizirala in izpopolnila. To je doba stroja, ki si je osvojil promet, v obrtnem oziru pa je človeka, kateremu bi moral biti pomočnik, skoroda izpodrinil.

Ali si že obnovil naročnino?

da se je kaj pošalila z njim. Zato so ji tudi rekli: »ta resna Primorka«. Nekateri so menili, da pojde k usmiljenkam, čim ji doraste mlajša sestra. Saj so jo videli, da je bila dalj in več v cerkvi kakor druga dekleta in tudi za postrežbo bolnikov je bila tako ročna. Če je kdo v okolici huje zbolel, je ni bilo treba klicati. Kar sama je prišla in bolniki so dejali, da ima tako mehke roke in da ve toliko domačih zdravil, da jim je ljubša od vsakega doktorja.

Taka je bila Marta. Tem bolj živa in polna otroških muh pa je bila njena sestra Marija, ki so jo klicali za Mojcko.

Razen Zvonika in njegovih otrok je bila pri hiši samo še stara dekla Zefa. —

Krojačema je bilo pri Zvoniku prav po volji. Koj prvi dan jima je prinesla Marta, ki je bila za gospodinjo, zvrhan krožnik povenjenega mesa in grčo jabolčnika. Opoldne jima je tudi bolje postregla, kakor so jima po drugod.

Pri južini je bilo danes bolj živo ko druge mali. Saj je bil večeraj sv. Urh in pri fari je bila lepa nedelja s pranganjem in z veliko mašo. Zato so imeli kaj govoriti.

»Ali ste dol na Primorskem tudi tako prangali?« je vprašal mojster krojač.

»O pač,« je odgovorila Mojcka, »procesije smo imele še lepše in belih deklet je bilo tam več ko tu. Ampak strelcev pri nas ni.«

»Strelci pa so glavna reč, namreč strelci pa mi godci. To se smemo postaviti, he! Tja do Maribora ni take strelske družine kakor je naša — in da bi s procesijo šla in pri procesiji streljala kakor v Mariboru vojaki na Rešnjega Telesa dan. Štirideset mož in nas deset godcev — to ti je cel regiment — moj Kristof, he?«

»Štirideset jih ni bilo,« je ugovarjal Janez in mežiknil s svojimi škilavimi očmi. »Jaz sem pri salvi samo osem in trideset strelcev naštel.«

»Hahahaha! Hahahaha!«

»Tele telebasto! Osel, Krokodil! Buča ti kranjska!« je vriščal mojster. »Kakor en pok so jo urezali vse krati. Ali ni res?«

»Res je,« je dejal Zvonik. »Prav po vojaško so jo. Človek se mora čuditi, da tako na en mah pritisnejo.«

»To ti je na komandantu,« se je oglašil Luka, gospodarjev mlajši sin, ki je bil z bratom tudi pri »strelski družini«. »Naš komandant ima glas, da useka ko blisk.«

»In gleda ti, gleda!« je dodal Marka, starejši sin. »Kadar komandira, ti gleda tako, da meniš, prav v tebe se je zapičil.«

»Da, da,« je gostolel krojač, »takega ni, kakor je Dvornikov Tevž. V Beogradu je služil in podnarednik je bil. Oficirji so rekli, da pri vsem polku ni bo-

ralni štab, kateremu poveljuje negušev sin, tvorijo drugo zaščitno črto. Tretji zaščitni črti blizu Addis Abebe poveljuje ras Abate in te čete so močne 50.000 mož.

Angleško letalo Rdečega križa ponesrečilo.

Na poletu iz Kartuma je strmoglavilo 80 km od Addis Abebe letalo angleškega Rdečega križa in se razbilo. V abesinski prestolici pričakujejo prihod še dveh angleških letal RK. Položaj italijanske vojske na severu

je postal zelo opasen zaradi abesinskih obkoljevalnih poskusov pri Makale in ob italijanskem desnem krilu v smeri proti italijanski koloniji Eritreja. Abesinska vojna poro-